

IRENMARK

Rennäringens markanvändningsdata
www.sametinget.se

Årstedtsland Könkämä sameby

Ansvaret utgår:
Sametinget
Box 90
981 22 QIRON/KRUNA
2010-05-03
Bakgrundskartan:
Lir GSD Översiktskartan resp. GSD-Sverigekartan
© Lantmateriet MS2009/08334

Årstedtsland

- Värländ
- Sommarland
- Höstland
- Vinterland
- Förhöstland (sensommar)
- Försommarland
- Förvinterland
- Värvinterland
- Fastställt samebygräns
- Kalvingsland
- Brunstland
- Huvudkalvingsland
- Arebruntland (Jämtland)
- Sameby
- Odingsgränsen
- Lappmarksgränsen
- Lappmarks- och Odingsgränsen

Värvinter (mars-april)
Beror på snölag och betestillgång påbörjas flyttningen mot vår- och kalvingsland. Detta sker efter kartans flyttleder. Ökna vid denna tid är arbetet av stor betydelse. Renen söker sig mot solador i sydlutningar och åldalar, där kommer betamaten tidigt. Tjockt snölocke och lågt skare gör att hangsvete är nödvändigt.

Värländ (april-maj)
Under maj månad sker kalvningen. Vajorna uppsöker gynnsamma platser i terrängen. Dessa platser ligger ofta i sydlagen, där det finns la, och barfläckar tidigt tinar fram. Kalvingsländen är vid denna period mycket känslig för yttre störningar.

Försommarland (juni)
Tiden innan mjögen inlämnat sig betar renen i björkskogen samt vid myrmarker och bäckdrag. Där kommer grönskan tidigare än på kalvfallet.

Sommarland/Högsommarland (juni-juli)
Renarna är under denna tid utspridda över olika kalvfällsområden. Under främst juli månad sker ett omfattande arbete där renar samlas till kalvmarkningsgården. Samlingsarbetet är arbetskrävande och störningskänsligt.

Sensommar (augusti)
Vid denna tid återfinns renen i den låglänta björkskogen och vid myrmarker. Där betar den gris, orter och framför allt svamp.

Höstland (september-oktober)
Under den tid som gått sedan kalvmärkning har renen spridit sig över stora områden. Därför krävs insatser för att samla in renarna till sarslakt. Detta sker i huvudsak i början av september.

Förvinterland / Förjårvinterland (november-december)
Snön och snar har kommit och grösset har flecknats. Renarna samlas för slakt och skötsel till mindre vintergrupper. Under denna tid påbörjas flyttningen till vinterlandet, det är nu som kartans flyttleder används. Detta är ett mådosamt arbete som tar både på ren och renskötare. Lämpliga rasbeten är en förutsättning för att kunna genomföra flyttningen.

Vinterland (januari-mars)
Vinterbetesmarkerna betraktas ofta som renrättens "flaskhalsar", dessa områden är känsliga för ingrepp och störningar av olika slag. Även små ingrepp kan få betydande konsekvens. Avgörande för dessa områden är tillgängligheten till sammanhängande lavmarker av tillräcklig storlek som också har god betesvärd. För att kunna betä på ett funktionellt sätt delar samebyn upp sig i mindre vintergrupper, vilka rör sig över stora områden.

